

Ekonomска активност

U 8.2018. ukupna industrijska proizvodnja niža -1,0%, prerađivačka -1,7% za razdoblje 1.-8.2018. obje stagniraju. Promet u trgovini na malo raste 48. mjesec +3,1% realno, nominalno +5,1%

U 8.2018. ukupna je industrijska proizvodnja ponovno drugi mjesec u nizu sa -1,0% u negativnom području, premda se na mjesечноj razini bilježi blagi rast od +0,3%, što za 2/3 ove godine, razdoblje 1.-8.2018., rezultira njenom

stagnacijom. Slične trendove slijedi prerađivačka industrija gdje je pad 1,7% na godišnjoj, a pad -0,4% na mjesечноj razini te stagnacija za razdoblje 1.-8.2018. Za cijelo razdoblje dvoznamenkasti pad je u brodogradnji -37,1%, proizvodnji

računala te električkih i optičkih proizvoda -13,9%, kemijskoj industriji -11,9%, proizvodnji strojeva i uredaja -10,9% a dvoznamenkasti rast u duhanskoj +36,0%, proizvodnji metala +16,2%, industriji gume i plastike +15,5% i farmaceutskoj +10,3%. U 8.2018. promet u trgovini na malo nastavio je rasti 4. godinu i na godišnjoj razini veći je realno +3,1%, nominalno +5,1%, na mjesечноj je veći +0,7% realno, nominalno +0,8%, a za razdoblje 1.-8.2018. rast je realno +3,5%, nominalno +5,1%. U razdoblju 1.-9.

2018. noćenja turista premašila su 100 milijuna, a Vlada očekuje 12 mrlđ € od turizma u 2018. U 1.-6.2018. devizni priliv od turizma bio je 3 mrlđ. €, a to je 10% ili 276 mil. € više na godišnjoj razini i udio turizma je 19,7% u HR BDP. Premda su HR makroekonomski izgledi za 2019. prevladavajuće povoljni, ekonomski je imperativ za HR hitno ubrzanje sveobuhvatnih reformi, jačanje održivog rasta, rast ukupne produktivnosti i bitno poboljšanje konkurentnosti prije nego što za HR počnu značajno slabiti trenutne povoljne okolnosti na globalnoj sceni i povećavati se eksterni rizici.

Životni standard i raspoloženje potrošača

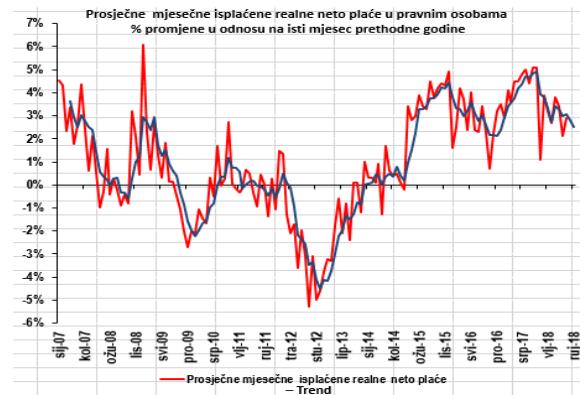
U 7.2018. rast prosječne isplaćene neto plaće po zaposlenom realno +2,9%, nominalno +5,1% i bila je 6206 kuna. Medijalna neto plaća bila je 5.504 kune. Indeksi sentimenta potrošača poboljšani

U 7.2018. isplaćena prosječna realna neto plaća od 6.206 kuna nastavlja trend usporavanog rasta sa +2,9% u pravnim osobama u HR na godišnjoj razini uz visoki nominalni rast od +5,1% ili 301 kunu.

Na mjesечноj razini isplaćena prosječna neto plaća u 7.2018. je niža realno -0,2%, nominalno -1,1% što je 70 kuna manje. Po djelatnostima najviša prosječna neto plaća isplaćena je u zračnom

prijevozu 11.241 kuna, a najniža u ostalim uslužnim djelatnostima 4.007 kuna. U razdoblju 1.-7.2018. rast je isplaćene prosječne plaće realno +3,2%, nominalno +4,7% i bila je 6.233 kuna. U 7.2018. medijalna neto plaća iznosila je 5.504 kuna i viša je 122 kune prema 6.2018.U 2. kvartalu 2018. na godišnjoj razini, HR je 5. u EU po rastu nominalnih troškova rada za cijelu ekonomiju, kalendarski prilagođeno, sa +9,8% od čega plaće rastu 10,0%, a ostali troškovi rada 8,6%, dok su prve 4 zemlje,

kao i do 9. mesta zemlje iz CEE , što upućuje na pretpostavku da se i snažnim rastom plaća pokušava utjecati na negativne migracije jer je prosjek na razini EU samo +2,6%, u EA 2,2%. Najviše u HR troškovi rada rastu u graditeljstvu +20,5%, što je ujedno bitno najviše i u EU, potom u industriji +11,1% , dok je u uslugama rast +9,6%, a rast je +10,8% za cijelu poslovnu ekonomiju. U 8.2018. indeksi očekivanja i pouzdanja potrošača pokazuju trend pozitivnih promjena i na mjesечноj i na godišnjoj razini 3. mjesec u nizu.

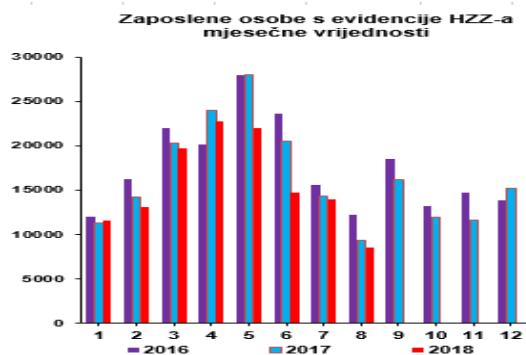

Tržište rada

U 8.2017. pad -0,3% mjesечно ukupno i zaposlenih u pravnim osobama. U 8.2018. stopa registrirane i anketne nezaposlenosti rekordno niskih na 8,5%, ali je HR i nadalje na 23. mjestu u EU28

U 8.2018. zaustavio se u HR nakon 5 mjeseci rast broja ukupno zaposlenih na mjesecnoj razini koji je manji za -0,3% ili 4.852 osobe i bio je 1.444.537. Identična stopa pada zaposlenih -0,3% je u pravnim osobama, dok je u obrtu i slobodnim profesijama pad -0,6%. U pravnim

osobama, na godišnjoj razini, u 8.2018. pad je zaposlenih -0,4% i bilo ih je 1.215.964, a za razdoblje 1.-8.2018. bilježi se blagi pad -0,1%, pri čemu pad zaposlenih je u dvije vodeće djelatnosti industrija -1,8% i trgovina -2,8%. U 8.2018. trend pada broja nezaposlenih na HZZ

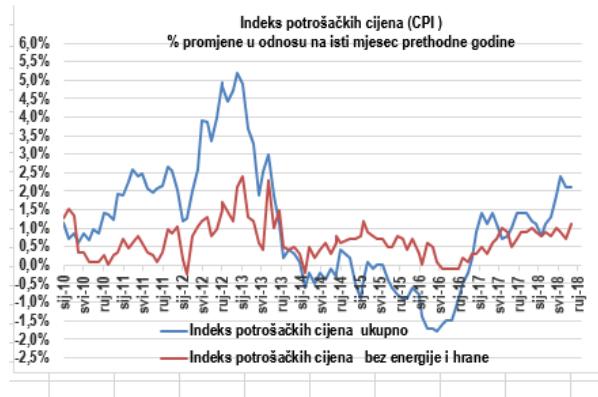

Financijsko tržište i inflacija

U 8.2018. inflacija se zadržala na +2,1%, a temeljna je inflacija u rastu na +1,1%. Nakon objave zadržavanja HR rejtингa uz poboljšanje izgleda agencije S&P, premija rizika pala za 5 baznih bodova na 96 b.b.

U 8.2018. na godišnjoj razini, inflacija je +2,1% i zadržala se na razini prethodnog mjeseca, a prema 7.2018. cijene su stagnirale. Za razdoblje 1.-8.2018. cijene su porasle +1,6%, a na godišnjem je prosjeku rast cijena 1,5%. Temeljna

je inflacija u 8.2018. ubrzala na godišnjoj razini na +1,1%, na mjesечноj je stagnirala, za razdoblje 1.-8.2018. kao i na godišnjem prosjeku je +0,9%. Nastavlja se trend inflatornih pritisaka u kategoriji prijevoza, ali blažim intenzitetom na

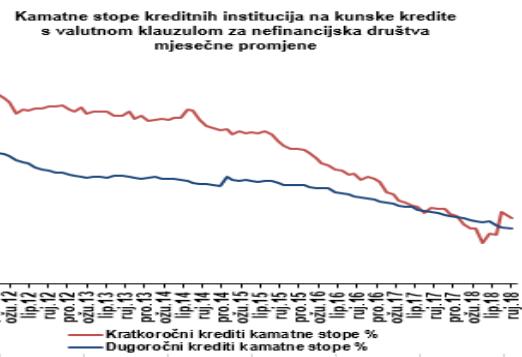
doseguo povjesno najnižu razinu od 134.111 osoba, a to je 37.240 ili 21,1% manje na godišnjoj razini i 2.093 ili 1,5% manje na mjesecnoj razini, pri čemu značajni udio čine dugotrajno nezaposleni. U 8.2018. je pad nezaposlenosti u svim dobnim skupinama i obrazovnim skupinama. U 8.2018. je zaposleno 8.541 osoba, najmanje u tome mjesecu u posljednjih 8 godina, dok je 6.914 osoba brisan sa evidencije što je porast od +15,9% na godišnjoj razini. Od toga je 86,7% ili 7.413 zaposleno na temelju radnog odnosa što je -

7,3% manje na godišnjoj razini, pričemu i nadalje visokih 87,1% na određeno radno vrijeme. U 2. kvartalu 2018. stopa slobodnih radnih mjesta u HR bila je 1,9% i blago je viša prema 2.kvartalu 2017. kada je bi bila 1,8%, a niža prema prethodnom kvartalu, te niža prema prosjeku EU gdje je bila 2,2. Po djelatnosti najviša je u sektoru usluga 2,0%, a u industriji i graditeljstvu 1,8%. U 8.2018. trend je pada 7.mjesec u nizu stopu registrirane nezaposlenosti te je bila istovjetna kao i anketna 8,5%, čiji je pad među najbržima u EU28, ali je HR nadalje na 23. mjesto u EU28.

godišnjoj razini rastom +6,2%, pri čemu cijene goriva i maziva rastu +12,9%, koje slijede rast cijena stanovanja, sa +3,4%, unutar čega cijene tekućih goriva rastu visokih +29,5%. Istraživanja pokazuju da se rokovi plaćanja u HR skraćuju te da se udio kasno naplativih i nenaplativih potraživanja smanjio sa 25% na 23% i približio EU prosjeku od 22%. U prvom polugodištu 2018. HR proračun središnje države je u deficitu -1,9 mrld. kuna, a opće države u suficitu +1,6 mrld. kuna. U 9.2018.

agencija Standard & Poor's (S&P) nakon što je u 3.2018. podigla HR kreditni rejting za jedan stupanj na BB+, zadržala je isti uz promjenu izgleda iz stabilnih u pozitivne, očekujući kontinuitet u 2018. i 2019. od 2,8% rasta BDP-a, rast potrošnje, ubrzanje investicija, drugu godinu surficia HR državnog proračuna te trend smanjivanja udjela relativno visokog javnog duga.. U EU28, HR uz Grčku i dijelom Cipar ima špekulativni rejting, sada jednu razinu ispod investicijskog (S&P, Fitch). Nakon S&P objave rejtinga 5-godišnji CDS HR pao je za 5 baznih bodova na 96 b.b.

Premija rizika, Credit default swap (CDS), Spread 5-godina, bazni bodovi (b.b.)

Izvor : CEE Macro /Fixed Income Daily Erste Bank, HUB Pregled , Deutsche Bank Research

Vanjska trgovina i svijet

HR robni izvoz, izražen u €, raste +6,1% u 6.2018. Industrijska proizvodnja u 7.2018. u EU28 raste +0,8%, u EA19 pada -0,1%, u Njemačkoj je pad -1,8%, u Italiji je pad -1,3%. U 9.2018. FED podigao bazični kamatnjak 3. put 2018. na 2,0%-2,25% Indikator poslovne klime EA19 +1,21 boda u 9.2018.

Hrvatski je robni izvoz, izražen u eurima, u 6.2018., desezonirano, viši +6,1%, na godišnjoj razini, a korigiran za izvoz energenata niži je za -0,1%. U 7.2018. industrijska je proizvodnja na godišnjoj razini u EU28 rasla +0,8% najniže u 2018., u EA19 se bilježi prvi pad u 2018. od -0,1%, dok je na mjesecnoj razini drugi uzastopni pad u EU28 -0,7%, u

EA19 -0,8%. Kod HR glavnih vanjskotrgovinskih partnera u 7.2018. u Njemačkoj je industrijska proizvodnja pala na godišnjoj razini -1,8% najviše u godinu i po dana, a na mjesecnoj rast je najmanji u 2018. samo +0,6%, u Italiji je pad industrijske proizvodnje u 7.2018. najveći u 2018. i na mjesecnoj -1,8% i prvi put na godišnjoj razini -1,3%.

Vodeći SAD investicijski bankari upozoravaju da se burzovni indeks bikova/medvjeda nalazi na najvišoj razini unazad zadnjih skoro 50 godina, premda je prisutan najsnajniji ekonomski rast u posljednje četiri godine te dva uzastopna kvartala u kojima su korporativne zarade rasle 24% kao i rekordni otkupi dionica. ECB je u

9.2018. potvrdio odluku o prepolovljenom otkupu obveznika u razdoblju 10.-12.2018., u iznosu 15 mrld. €, prestanku otkupa od 1.2019. do sada vrijednog više od 2.500 milijardi € te zadržavanje postojećih kamatnih stopa do kraja ljeta 2019. U 9.2018. FED je nastavio normalizaciju monetarne politike i 8. put u ovom ciklusu, 3. put u 2018. podigao bazični kamatnjak na 2,0%-2,5%, a to su tržišta već anticipirala. Retorika i projekcije FED traže teško predvidiv balans između rizika mogućeg pregrijavanja ili odlaska u recesiju, trenutno očekujući prevladavanje uzlaznog ciklusa u 2019.. U 9.2018. indeks poslovne klime (BCI) u EA19 je ostao stabilan na +1,21 boda.

